TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ A - TỈNH GIA LAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số 04/2019/QĐST-DS	*An Khê, ngày 23 tháng 12 năm 2019*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ A - TỈNH GIA LAI

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Thị Bích Thảo.

- Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Dung – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã A, tỉnh Gia Lai.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã A tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Chung – Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 12 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã A, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai việc dân sự thụ lý số 109/2019/TLST-DS ngày 08 tháng 10 năm 2019 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp số 919/2019/QĐST-DS ngày 11/12/2019 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lưu Thị L, sinh năm 1955; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, tỉnh Gia Lai.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Anh Nguyễn Chí P; địa chỉ: 117A Duy Tân, phường D, thành phố P, tỉnh Gia Lai;

2. Anh Nguyễn Chí H; địa chỉ: 117A Duy Tân, phường D, thành phố P, tỉnh Gia Lai;

3. Chị Nguyễn Thị K; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, Gia Lai

4. Anh Nguyễn Chí T; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, Gia Lai

- *Người đại diện theo ủy quyền của Nguyễn Chí P, Nguyễn Chí H, Nguyễn Thị K và Nguyễn Chí T:* Bà Lưu Thị L, sinh năm 1955; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, tỉnh Gia Lai (văn bản ủy quyền ngày 16/12/2019 và 17/12/2019.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản khai và tại phiên họp bà Lưu Thị L trình bày: Bà Lưu Thị L và ông Nguyễn Tri P có 05 người con là Nguyễn Chí P, Nguyễn Chí H, Nguyễn Thị K, Nguyễn Chí T và Nguyễn Chí M. Nguyễn Chí M từ lúc sinh ra đã bị dị tật não bẩm sinh, không nhận thức dược sự việc, sự vật xung quanh. Có lúc Mạnh bị lên cơn động kinh, sủi bọt mép. Mạnh phải hạn chế hoạt động và hằng ngày phải uống thuốc dành cho người động kinh. Mọi sinh hoạt hằng ngày của M đều phải nhờ sự giúp đỡ của cha mẹ và người thân.

Chồng bà L là ông P đã chết năm 2018. Hiện bà L và gia đình đang có nhu cầu thực hiện một số giao dịch liên quan đến quyền sử dụng đất là tài sản chung của bà và ông P, nên bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự để làm căn cứ cho bà được đại diện cho anh M trong các giao dịch dân sự sau này.

Lời khai có tại hồ sơ và tại phiên họp đại diện cho Nguyễn Chí P, Nguyễn Chí H, Nguyễn Thị K và Nguyễn Chí T đều trình bày: Họ là con đẻ của Bà Lưu Thị L và ông Nguyễn Tri P, là anh, chị của Nguyễn Chí M. Nguyễn Chí M bị dị tật não bẩm sinh, gia đình đã đưa Mạnh điều trị nhiều nơi nhưng không khỏi. Hiện tại Mạnh không có khả năng nhận thức làm chủ được hành vi, do vậy họ cũng đồng ý với yêu cầu của bà L về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã A tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Bà Lưu Thị L là mẹ đẻ của Nguyễn Chí M. Tại Kết luận số 158/KLGĐ ngày 29/11/2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Tây Nguyên kết luận: Anh Nguyễn Chí M, sinh năm 1993; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, tỉnh Gia Lai bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng – Động kinh (F72/G40-ICD10), mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Do vậy việc bà Lưu Thị L yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và đúng quy định. Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự, đề nghị Tòa án nhân dân thị xã A chấp nhận đơn yêu cầu, tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự. Bà L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã A nhận định:

[1] Người yêu cầu bà Lưu Thị L yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Chí M, cư trú tại Tổ 3, phường TS, thị xã A, tỉnh Gia Lai, mất năng lực hành vi dân sự. Theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, thì đây là việc dân sự *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã A, tỉnh Gia Lai.

[2] Bà Lưu Thị L là mẹ đẻ của anh Nguyễn Chí M nên có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 158/KLGĐ ngày 29/11/2019 của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Tây Nguyên kết luận đối với anh Nguyễn Chí M: Về y học: hiện tại anh M bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng – Động kinh (F72/G40- ICD10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do vậy theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự việc bà

Lưu Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Chí M mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, đúng pháp luật cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí: Bà Lưu Thị L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

Đối với chi phí giám định pháp y tâm thần, bà Lưu Thị L đã tự thanh toán cho Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Tây Nguyên nên không xem xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lưu Thị L,

Tuyên bố: Anh Nguyễn Chí M, sinh năm 1993; địa chỉ: Tổ 3, phường TS, thị xã A, tỉnh Gia Lai bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Bà Lưu Thị L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000đ, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ theo biên lai số 0004143 ngày 08 tháng 10 năm 2019 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã A, tỉnh Gia Lai. Bà L đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Toà án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân thị xã A có quyền kháng nghị quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày,Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Gia Lai có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND thị xã A;
- Chi cục THADS TX An Khê;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Bùi Thị Bích Thảo